

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ І ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від «02» січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура дисципліни
4. Темати практичних занять
5. Самостійна робота
6. Індивідуальне завдання
7. Методи навчання
8. Система оцінювання дисципліни
9. Ресурсне забезпечення
10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів
11. Контактна інформація
12. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Політологія і громадянське суспільство
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	<i>Денна форма навчання:</i> Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год. <i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 6 год. Практичні заняття – 6 год. Самостійна робота – 78 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни „Політологія і громадянське суспільство” є надання студентам на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти необхідних для професійної діяльності знань про основні категорії політичної науки, засвоєння ними концептуальних підходів щодо процесів розбудови демократичної держави та громадянського суспільства, закономірностей переходу від тоталітаризму до демократії, формування самостійного та критичного ставлення до державотворчих процесів.

Цілі: вивчення сутності, теорії та методології політології як науки; розвиток здібностей розуміння політичних відносин і процесів; набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів політичного знання; аналіз міжнародного політичного життя, геополітичного становища і політичних процесів в Україні, її місця, статусу і відповідальності у сучасному політичному світі, формування у студентської молоді політичної свідомості і політичної культури, самостійного творчого мислення, вироблення патріотичної орієнтації та прагнення до самореалізації.

Компетентності

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

ПР1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПР7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
---	------	---------------------	----------

1.	Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна	Базові знання політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології. Вміти аналізувати досягнення у сфері політології, знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача, працювати з різними джерелами. Структура політичної науки. Місце політології в системі соціальних і гуманітарних наук. Методи і функції політології.	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання • Завдання для індивідуальної роботи (презентації) • Завдання для самостійної роботи (тести)
2.	Тема 2. Політична влада: природа, ресурси, легітимність	<p>Мати базові знання щодо ключових принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>Об'єктивна необхідність, види і форми влади. Джерела влади. Специфіка політичної влади. Функції політичної влади. Типи панування і типи політичної могутності. Ефективність політичної влади і фактори, що неї визначають. Легітимність влади. Шляхи легітимізації влади.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання • Завдання для індивідуальної роботи (презентації) • Завдання для самостійної роботи (тести)
3.	Тема 3. Політична система: поняття, структура, типологія	<p>Вміти використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для інтерпретації та змістовного аналізу політичної системи, її структури та функцій. Політична система і її завдання в суспільстві. Структура політичної системи і взаємозв'язок її елементів. Типологія політичних систем. Політичні системи і політичні режими. Тоталітарні й авторитарні політичні системи. Їх спільні риси і характерні особливості. Посттоталітарні політичні системи. Реформаторські можливості авторитаризму. Ліберальна політична система і її</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання • Завдання для індивідуальної роботи (презентації) • Завдання для самостійної роботи (тести)

		<p>особливості. Демократична політична система. Демократія як форма політичної самоорганізації суспільства. Ціннісні обґрунтування демократії. Система розподілу влади, стримування і противаг. Економічні і соціальні передумови демократії. Розмаїтість моделей сучасної демократії. Особливості переходу до демократії в посттоталітарних країнах.</p>	
4.	Тема 4. Держава як основний інститут політичної системи	<p>Виявляти знання і розуміння основних теорій держави, як форми організації суспільства, сукупності взаємопов'язаних установ і організацій, які здійснюють управління суспільством від імені народу. Держава як основний інститут реалізації влади. Основні теорії походження держави й історичних типів держав. Основні ознаки держави: територіальний імператив, суверенітет, монополія на легітимне насильство, абстрактність, загальність права і закону. Функції держави. Структура державного механізму. Форми правління і форми державного устрою. Співвідношення гілок влади в парламентській і президентській республіках. Правова держава, її основні інститути, принципи і цінності. Соціальна держава. Держава і громадянське суспільство.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання • Завдання для індивідуальної роботи (презентації) • Завдання для самостійної роботи (тести)
5.	Тема 5. Громадянське суспільство. Політичні партії, громадські організації та рухи	<p>Розуміння змісту поняття «громадянське суспільство», його співвідношення з державою. Громадсько-політичні об'єднання і рухи в політичній системі. Уміння аналізувати громадські організації та суспільні рухи, правові основи їх діяльності. Ознайомлення з організаційною будовою та функціями політичних партій, різновидами партійних</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання • Завдання для індивідуальної роботи (презентації) • Завдання для самостійної роботи (тести)

		<p>систем, які існують у сучасному світі.</p> <p>Розуміти загальне призначення політичних партій через визначення їхніх функцій як основних напрямів впливу партій на політичну систему і суспільство загалом.</p> <p>Політичні партії як невід’ємна складова частина механізму сучасної демократії.</p> <p>Класифікація політичних партій.</p> <p>Особливості і тенденції розвитку партійних систем у сучасному світі.</p>	
6.	Тема 6. Політичні еліти і лідерство	<p>Знати тенденції трансформацій політичних еліт під час переходу від одного типу політичного режиму до іншого. Визначати складові іміджу політичного лідера та вміти визначати основні методи його формування. Основні положення теорії еліт як напрямку політичної думки. Типологія політичних еліт. Завдання політичної еліти в суспільстві. Політичне лідерство. Основні теорії лідерства. Об’єктивні і суб’єктивні характеристики лідерства. Функції політичного лідерства в суспільстві. Специфіка політичного лідерства в конкретних політичних системах.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання • Завдання для індивідуальної роботи (презентації) • Завдання для самостійної роботи (тести)
7.	Тема 7. Міжнародна політика	<p>Розуміти сутність світового політичного процесу, системи міжнародних відносин. Знати процеси сучасної геополітики. Розуміти місце України в сучасному геополітичному просторі. Міжнародні відносини і міжнародна політика у політичному житті суспільства. Сутність поняття, становлення і розвиток міжнародного права. Україна в міжнародних відносинах. Предмет і об’єкт геополітики. Основні підходи до геополітичного структурування світу. Глобальні проблеми сучасності та шляхи їх вирішення.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання • Завдання для індивідуальної роботи (презентації) • Завдання для самостійної роботи (тести)

8.	Тема 8. Світові ідейно-політичні доктрини	Вивчити та знати особливості світових ідейно-політичних доктрин. Питання для обговорення: поняття політичної ідеології і доктрини: сутність, суспільні функції, типологія, сутність та еволюція лібералізму, сутність та еволюція консерватизму, теоретичні засади соціалізму, соціал-демократизму, комунізму, націоналізму і релігійного фундаменталізму.	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання • Завдання для індивідуальної роботи (презентації) • Завдання для самостійної роботи (тести)
----	---	--	--

4. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Політологія як наука і навчальна дисципліна	2
2	Політична влада: природа, ресурси, легітимність	2
3	Політична система: поняття, структура, типологія	2
4	Держава як основний інститут політичної системи	2
5	Громадянське суспільство. Політичні партії, громадські організації та рухи	2
6	Політичні еліти і лідерство	2
7	Міжнародна політика	2
	Разом	14

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Політологія і громадянське суспільство» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарських занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального проекту.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Політологія як наука і навчальна дисципліна	8
2	Політична влада: природа, ресурси, легітимність	7
3	Політична система: поняття, структура, типологія	8
4	Держава як основний інститут політичної системи	8
5	Громадянське суспільство. Політичні партії, громадські організації та рухи	8
6	Політичні еліти і лідерство	7
7	Міжнародна політика	7
8	Світові ідейно-політичні доктрини	7
	Разом	60

6. Індивідуальне завдання (виконується в межах самостійної роботи)

Написання індивідуального завдання на одну із запропонованих тем здійснюється згідно наступних вимог: обсяг – 12-14 сторінок, 14 шрифт, 1,5 інтервал, поля: зліва, зверху, знизу – 20 мм, справа – 10 мм. Список літератури подавати наприкінці тексту за алфавітом. Посилання в тексті в квадратних дужках, де перша цифра – номерпозиції у списку літератури, а друга – номер сторінки, наприклад, [9, с.12-14]. Структура роботи:·Зміст;·Вступна частина;·Виклад матеріалу;·Висновки;·Список використаної літератури

ТЕМИ

Політична наука в сучасній Україні: суспільно-політичне значення і головні тенденції розвитку

Концепція поділу влади: сучасна інтерпретація

Державна влада в Україні: особливості, проблеми, перспективи

Засоби масової інформації як "четверта влада"

Типи політичних систем у посткомуністичних країнах: порівняльний характер

Сутність та принцип правової держави в сучасному світі

Громадянське суспільство та держава: питання співвідношення та взаємодії

Основні тенденції розвитку сучасної держави

Профспілки: можливості, проблеми та результати діяльності

Політична культура — культура політичного мислення і поведінки

Політична культура української молоді на сучасному етапі

Формування демократичного політичного режиму в Україні

Проблеми і перспективи становлення громадянського суспільства в Україні

Вибори та їх роль у політичному житті України.

Багатопартійність як основна риса партійної системи в Україні
 Запровадження електронної демократії: перспективи та виклики
 Корупція як суспільний феномен
 Формування іміджу політичного лідера у виборчій кампанії
 Міжнародно-політичні конфлікти: способи врегулювання.
 Зародження і розвиток міжетнічних конфліктів: теорія та практика.
 Волонтерський рух в сучасній Україні
 Номенклатура як форма політичної еліти.
 Лобізм як соціально-політичне явище: суть, етапи розвитку та форми прояву.

7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Політологія і громадянське управління» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проєктно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

8. Система оцінювання дисципліни

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виконання завдання. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 60 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

№ теми	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Разом
Вид навчальної роботи										
Практичне заняття (опрацювання завдання)	9	8	9	8	9	8	9			60
Самостійна робота (тестування з теми)	3	3	3	3	3	2,5	2,5			20
Самостійна робота (індивідуальний проєкт)										20
Максимальна к-ть балів										100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій, виконаних завдань), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій, виконаних завдань), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій, виконаних завдань), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам вищої освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>.

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 20 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 20 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = x \times 0,20 ,$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою).

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі залку.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.

Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії більше трьох підсумкових незадовільних оцінок (F, FX) незалежно від виду контролю (екзамен, залік), відраховуються з університету за академічну неуспішність. Здобувачам вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії одну-три незадовільні оцінки (F, FX), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у встановлені графіком навчального процесу терміни. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни, яке регламентується Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS.

Шкала оцінювання для заліку

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
25-49	FX	не зараховано
0-24	F	

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література:	
<p>-Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.</p> <p>-Томахів В. Політологія: Навчальний посібник . Вид. 3-е, доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 224 с.</p> <p>-Політологія: навчально-методичний посібник / Л.М. Мельник, І.А. Дужа. Біла Церква, 2019. 426 с.</p> <p>Громадянське суспільство: історичний та політологічний контекст ... О. Шановська // Емінак. Київ ; Миколаїв, 2019. № 4 (28). 55с.</p> <p>-Громадянське суспільство в Україні: сучасний стан, виклики, стратегія модернізації: монографія: У 3 т./за заг ред.. акад. НАН України Ю.С. Шемшученка та акад. НАПрН</p>	

- О.В.Скрипнюка / Т.2: Доктринальний вимір галузевих засад функціонування громадянського суспільства в Україні. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. 588 с.
- Дем'яненко О. Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. Університетські наукові записки. 2019. Том 18. № 4 (72). С. 27–37
- Правова політологія: проблеми концептуалізації та інституціоналізації: монографія/ За ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2019. 288 с..
- Горбатенко В. Футурологія і політика: монографія/ Володимир Горбатенко. Київ: Акадевидав, 2019. 288 с.
- Новородовський В. В. Національні меншини України в політичних процесах (1945–1991): науковий дискурс : монографія. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. 152 с.
- Кармазіна М., Бевз Т., Горбатюк М., Зорич О. Регіональні політичні еліти в Україні: особливості формування, цінності та ідентичності (кінець 1991-2019 рр.). Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. 264 с.
- Політичне поле України у ситуації суспільної кризи: влада, опозиція, політичні партії, громадські організації / за ред. О.М. Майбороди. Київ: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2020. 264 с.
- Кармазіна М. Тридцять років української багатопартійності (кінець 1990 – початок 2020 рр.). Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2020. 88 с.
- Зміни політичних режимів і перспективи зміцнення демократії в Україні : монографія / авт. кол.: Г. І. Зеленько (керівник, наук. ред.), Т. А. Бевз, С. Г. Брехаря, М. С. Кармазіна, В. О. Ковалевський, О. Ю. Кондратенко, Н. В. Кононенко, Т. М. Ляшенко, О. М. Майборода, Ю. Ж. Шайгородський. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. 416 с.
- Правова політологія. Академічний курс: підручник/авт. кол.: за ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2021. 480 с.
- Сучасний унітаризм: доктрина і практика: монографія. До 30-річчя незалежності України/ Ю.С. Шемшученко, О.В.Скрипнюк, О.В. Батанов та ін.; від. ред. Ю.С.Шемшученко. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2021. 514 с.
- Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства [Текст]: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ. Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. 374 с.
- Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. 704 с.
- Відповідальна політика в сучасній Україні: ілюзії та реалії / за ред. О. М. Майбороди. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. 252 с.
- Громадянське суспільство : курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент», ОПП «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. Т. М. Борко, О. В. Шарін. Миколаїв : МНАУ, 2022. 153 с.
- Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми : монографія. Вид. 2-ге, доп. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 704 с.
- Цурканова І.О. Політологія : Конспект лекцій з дисципліни «Філософія та політологія» для студентів усіх спеціальностей : навчальний посібник. Дніпро : УДУНТ, 2022. 102 с.

- Матвієнків С.М. Зв'язки органів місцевої влади з громадськістю (на прикладі Івано-Франківщини). *Прикарпатський вісник НТШ. Думка*. 2018. №5(49). С.136-145
- Матвієнків С.М. Державна інформаційна політика в контексті інтеграції України в Європейський Союз. *Вісник Прикарпатського університету. Політологія./ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника*. Івано-Франківськ: ЛІК, Вип.12. 2018. С.227-234
- Матвієнків С.М. Організація і методи комунікації органів державної влади із засобами масової інформації (на прикладі Івано-Франківської області). *Вісник Львівського університету*. Серія філос.-політолог. студії. Львів, Вип. 19. 2018. С.162-169
- Матвієнків С.М. Вплив національно-політичної свідомості сучасного українського суспільства на інформаційний простір держави. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії/Східноєвропейський нац. ун-т ім. Лесі Українки*. Луцьк, № 2 (4). 2018. С. 126-136
- Матвієнків С.М. Національна свідомість як чинник формування політичної нації. *Гілея: науковий вісник*. К. : «Видавництво «Гілея», 2019. Вип. 141 (2). Ч. 3. Політичні науки. С. 43-48
- Матвієнків С.М. Інформаційний простір сучасної України: законодавчий аспект. *Держава і право: Збірник наукових праць*. Серія Політичні науки. Випуск 83 / Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С. 74-84
- Матвієнків С.М., Воробець Н.Р. Національна безпека сучасної України. *Вісник Прикарпатського університету. Політологія*. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: ЛІК, Вип.13. 2019. С. 104-110
- Матвієнків С.М. Роль періодичних видань у розвитку україно-польських відносин на Прикарпатті. *Гуманітарні візії*. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2020. Том 6. № 2. С. 34-40
- Матвієнків С., Головчинський Н. Теоретико-методологічні засади дослідження поняття «війна». *Вісник Прикарпатського університету. Сер. Політологія. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника*. Івано-Франківськ: Плай. 2020. Вип. 14. С. 103-113
- Матвієнків С.М. Преса національних меншин сучасної України (на прикладі м. Івано-Франківська). *Політологічний вісник: збірник наукових праць / голов. ред. В. Ф. Цвях; Київський національний університет імені Тараса Шевченка*. К.: ТОВ «Вадекс», 2020. Вип. 85. С.238-251
- Лушагіна Т.В., Матвієнків С.М. Індекс інформування в об'єднаних територіальних громадах на прикладі Миколаївської та Івано-Франківської областей. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса*, Сер.: Політичні науки. Вінниця, 2021. №6. С. 55-63
- Матвієнків С.М. Громадські організації національних меншин Прикарпаття в суспільно-політичному житті регіону. *Політичне життя*. Вінниця, 2021. №3. С. 19-24
- Шмаленко Ю, Матвієнків С. Законодавче врегулювання медійної сфери в Україні як важливий крок України до вступу в ЄС. *Політикус*. Спецвипуск, 2022. С. 136-142
- Матвієнків С.М. Трансформація політичної свідомості в умовах становлення демократії в Україні: монографія. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 252 с.
- Матвієнків С.М. Регіональні ЗМІ: функціональні особливості та вплив на інформаційний простір держави (досвід Івано-Франківщини): монографія / С. М. Матвієнків. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2022. 268 с.

10. Інформація про підвищення кваліфікації викладача

Міжнародне стажування (комплексне підвищення кваліфікації) у формі самоосвіти тривалістю 180 годин (6 кредитів ECTS) «Fundraising and organization of project activities in educational establishments: European experience» («Фандрейзинг та організація проектної діяльності в закладах освіти: європейський досвід»), яке відбувалося дистанційно в Department of Polish-Ukrainian Studies of Jagiellonian University in Krakow, (кафедра Польсько-Українських Студій Ягеллонського університету (м. Краків, Республіка Польща) з 12 лютого 2022 року по 20 березня 2022 року. Тема залікового проєкту стажування «Information Security of Citizens as a Component of National Security of the State» («Інформаційна безпека громадян як складова національної безпеки держави»).

Онлайн-курс «Експерт з акредитації освітніх програм: онлайн тренінг» (Prometheus, 14.12.2020р)

Онлайн-курс «Інформаційні війни» (Prometheus, 08.05.2020р)

Онлайн-курс «Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах» (Prometheus, 23.01.2021р)

Онлайн-курс «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» (Prometheus, 15.08.2021р)

Онлайн-курс «Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті та на телебаченні» (Prometheus, 16.10.2021р)

Член Національної спілки журналістів України (квиток № 29867) з 2019 року

Експерт з акредитації освітніх програм зі спеціальності «052 Політологія» Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) з 2021 року

Експерт Національного агентства кваліфікацій (НАК) з 2022 року

Старша наукова співробітниця теми “Розроблення механізму стратегічного публічного управління економічною та стратегічною безпекою України” (2021 р.).

11. Контактна інформація

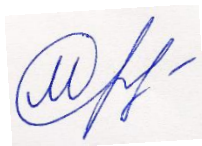
Кафедра	<p>Кафедра політичних інститутів та процесів</p> <p>м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 714 (вхід з вул. Чорновола) тел. (0342)59-61-46</p> <p> https://kpip.pnu.edu.ua</p> <p>Сторінка в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/pipkafedra</p>
Викладач	<p>Матвієнків Світлана Миколаївна кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних інститутів та процесів</p>

Контактна інформація викладача	 +380505833911 svitlana.matviienkiv@pnu.edu.ua Персональна сторінка викладача на сайті кафедри
--------------------------------	--

12. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u> • <u>Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u> • <u>Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u> • <u>Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u> • <u>Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u> • <u>Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».</u> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується <u>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.)</u></p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)» - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/</p>

Викладач

Матвієнків С.М.